

Från Hammarkullen till Ullevi

Berättelse

Laleh Pourkarim föddes 1982 i staden Bandar-e Anzali i Iran. Hon var bara liten när familjen tvingades fly landet, eftersom hennes pappa hade skrivit texter som myndigheterna inte tyckte om. Resan tog flera år och gick genom olika länder, men till slut kom familjen till Sverige, där Laleh var ungefär åtta år gammal. De bosatte sig i Hammarkullen i Göteborg, en stadsdel där många nya svenskar bodde.

Barndomen var inte alltid lätt. När Laleh var tolv år drunknade hennes pappa, Houshang, när han försökte rädda en kvinna som hade ramlat i vattnet. Trots den stora sorgen hittade Laleh tröst i musiken. Redan i skolan upptäckte hon att hon kunde skriva egna låtar, och hon bestämde sig tidigt för att satsa på musiken, vilket gjorde att hon flyttade till Stockholm som nittonåring.

År 2005 kom hennes första album, som hette just "Laleh". Det blev en enorm succé och såldes mer än något annat svenskt album det året. Samma år vann hon tre Grammis, bland annat som årets artist och årets producent. Att hon producerade sin egen musik var ovanligt, särskilt för en så ung kvinna. Hon skrev, sjöng och bestämde själv hur låtarna skulle låta.

Under åren som följde gav Laleh ut flera album på både svenska och engelska. År 2012 kom låten "Some Die Young", som blev en stor hit i många länder. Sången användes ofta för att minnas människor som hade dött, och den rörde lyssnare långt utanför Sverige. Några år senare flyttade Laleh en tid till Los Angeles, där hon skrev musik åt kända internationella artister. Däremot ville hon alltid komma tillbaka till sin svenska publik.

Laleh har blivit en av Sveriges mest folkkära artister. Hennes texter handlar ofta om att höra till, om att vara annorlunda och om hopp, vilket många känner igen sig i. År 2022 höll hon en stor konsert på Ullevi i Göteborg, alltså i samma stad där hon en gång kom som flykting. För många blev den konserten en symbol: en flicka från Hammarkullen som fyllde en av landets största arenor med sin egen musik.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
tvingades fly	måste lämna landet, ville inte
myndigheterna	de som styr i ett land, till exempel staten
bosatte sig	flyttade dit och började bo
stadsdel	en del av en stad
drunknade	dog i vatten
tröst	något som gör att man mår bättre när man är ledsen
satsa på	bestämna sig för att ge mycket tid och kraft

ORD	FÖRKLARING
succé	något som lyckas mycket bra
producent	person som bestämmer hur musiken ska låta
folkkär	älskad av många människor
höra till	känna att man är en del av en grupp
symbol	något som betyder mer än sig själv

Läsförståelsefrågor

- Varför var familjen tvungen att lämna Iran?
 - Pappan hade skrivit texter som makten ogillade
 - De ville bo närmare havet
 - Laleh ville bli artist i Sverige
- Hur gammal var Laleh ungefär när hon kom till Sverige?
 - Två år
 - Åtta år
 - Nitton år
- Vad var ovanligt med hur Laleh arbetade med sin musik?
 - Hon sjöng bara på engelska
 - Hon bestämde själv hur låtarna skulle låta
 - Hon spelade in allt på Ullevi
- Vad hände med Lalehs pappa?
 - Han flyttade tillbaka till Iran
 - Han blev en känd artist
 - Han dog när han försökte hjälpa en annan person
- Varför blev konserten på Ullevi 2022 så speciell?
 - Det var hennes första konsert någonsin
 - Hon hade en gång kommit till just den staden som flykting
 - Hon sjöng bara på persiska
- Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 - Lalehs första album sålde sämre än andra svenska album samma år.
 - Laleh har skrivit musik åt utländska artister.
 - Laleh har två syskon.
- Vad handlar Lalehs texter ofta om? (öppen fråga)
- Varför tror du att låten "Some Die Young" användes för att minnas människor?

Diskussionsfrågor

- Laleh fann tröst i musiken efter en svår händelse. Vad ger dig tröst när du är ledsen?
- Många känner igen sig i texter om att höra till. När har du känt att du hör till någonstans?
- Tror du att det är viktigt att en artist kommer från samma stad eller land som publiken? Varför, eller varför inte?

- **Skriv (4–5 meningar):** Berätta om en person som du tycker är en förebild. Vad har personen gjort, och varför betyder hen något för dig?